

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 119. — STEV. 119.

NEW YORK, MONDAY, MAY 21, 1928. — PONDJEK, 21. MAJA 1928.

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Državnozborske volitve v Nemčiji.

SOCIJALISTI IN KOMUNISTI GOJE VELIKA UPANJA

Včeraj je odšlo v Nemčiji dva in štirideset milijonov ljudi na volišča. — Nova koalicijska je zelo vrjetna. — Kajzerju zvesti nacionalisti, ki izgubljajo na moči, bodo najbrž tvorili opozicijo.

BERLIN, Nemčija, 20. maja. — Najbolj mirna volilna kampanja, kar jih je videla Nemčija izza vojne, se je končala včeraj, in danes bodo izvolili volilci poslance četrtega državnega zbora. Mirna kampanja brez dogodkov je pričala o presenetljivi meri prosperitete in stabilnosti, katero je dosegla nemška država v zadnjih štirih letih.

Ker lahko glasuje v Nemčiji vsak moški in vsaka ženska v starosti nad dvajset let, je upravičenih več kot 41,000,000 oseb do volitev, kar znači narastek treh milijonov izza zadnjih splošnih volitev.

Eno in trideset strank je postavilo kandidate, in več kot šest tisoč posameznikov se poteza za sedeže v nemškem državnem zboru.

Na Pruskem se vrše volitve v deželni zbor istočasno z državnozborski volitvami, in dodatnih tri tisoč državljani sanja, da bodo izvoljeni v manjšo zbornico.

Kako bo glasovalo to velikansko volilstvo, je vprašanje, ki dela zadrege izkušenim politikom, in le malo napovedovanj si drzne na dan.

Celo v krogih desnice se splošno priznava, da bo pokazal rezultat čiste dobičke za progresivne stranke. Malo je pa takih, ki pričakujejo obrat proti levici v tako značilni meri, da bi se ustvaril takozvani weimarski koalicijski kabinet po zaključnih volitvah.

Ta koalicijska bi obstajala iz socializmov, demokratov in katoliških centristov ter je tako imenovana, ker so te tri velike stranke vladale Nemčiji tekom narodnega zborovanja, ki je sestavilo sedanjo Weimarsko ustavo leta 1919. Največja vrjetnost je, da bodo volitve dovedle do ustanovitve "velike koalicijske", ki bo obstajala iz treh navedenih strank ter ljudske stranke, organizacije zunanje-ga ministra Stresemanna.

Smatra se skoro za gotovo, da bodo stopili nacionalisti ali konservativci, ki so vključeni v sedanji kabinet, v opozicijo po zaključenih volitvah. Njih volilna propaganda, s svojimi napadi na Locarnski dogovor in Dawesov reparacijski načrt je bila v večji meri propaganda opozicijske stranke kot pa vladne stranke.

Najbolj optimistična stranka je socialistična, ki je vpriporila velikanske napore v upanju, da bo profitirala tako od nacionalistov kot od komunistov. Ze sedaj predstavljajo največjo stranko v deželi, in v državnem zboru upajo dobiti nadaljnjih dvajset do štirideset sedežev ter igrati odločilno vlogo v prihodnji koalicijski. Vrjetno je, da bodo pridobili več od nacionalistov kot pa od komunistov.

REŠEVANJE

BREMENA

A r m a d n i aeroplan je spustil s padalno pripravo na tla mehanika Melchiorja v bližini Greenly otoka, da odleti z Bremenom.

ST. GEORGE, N. F., 20. maja. — Fred Melchior, Junkersov pilot in mehanik, se je spustil s padalno pripravo v bližino transatlantiškega aeroplana "Bremen" ob obali Labradorja. Ugotovil je, da je pristanje nemogoče radi plavajočega ledu.

Ko je došel semkaj, je sporočil generalni major Flechet, načel-

nik zračne službe, da je Melchior varno pristal na celini v bližini Greenly otoka, kjer se nahaja "Bremen".

Melchior bo preiskal "Bremen", katerega sta spravila v red dr. Cuisinier in njegov mehanik. General Flechet je rekel, da bo spravil Melchior "Bremen" semkaj čim prej, če bo to dovoljevalo stanje aeroplana, nakar bo odšel aeroplan v New York.

Zadnja poročila javljajo, da se odlet ni posrečil.

Najmlajši letalec na svetu.

OTTAWA, Canada, 20. maja. — Billy Aires je najmlajši letalec Canade in mogoče celega sveta. On je namreč star tri mesece ter je ravnokar dočel svoje prvo zračno potovanje z očetom, materjo in tremi nadaljnjimi člani družine.

WILLIAM HAYWOOD UMRL

William Haywood, znani načelnik ameriških komunistov ter predsednik I. W. W. je umrl v Moskvi na posledicah sladkorne bolezni. — Sovjeti nameravajo vprozoriti veličasten pogreb.

MOSKVA, Rusija, 20. maja. — William (Big Bill) Haywood je umrl tukaj v petek zjutraj v starosti šest in šestdesetih let.

ZDRAVNIK -- SAMOMORILEC

Zdravnik, ki je bil oproščen julija meseca preteklega leta vsake krivde glede smrti svoje žene, si je končal svoje življenje s plinom.

DETROIT, Mich., 20. maja. — Dr. Frank Remington Loomis, ki je bil oproščen julija meseca preteklega leta obtožbe, da je umoril svojo ženo, Grace Burn Loomis, je končal včeraj svoje življenje z vdihavanjem plina. Njegovo truplo so našli na tleh dentistskega urada poleg njegovega stanovanja na Grand River Avenue.

S plinsko cevko v ustih je našel dr. Loomisa nezvestnega Jesse Hardy, hišnik postopja. Zdravnik je ježal na modroco, katerega je privlekel v dentistski urad iz svojega stanovanja. Umrl je kmalu nato.

Preiskava lastnine dr. Loomisa je razkrila poslanico, naslovljeno na policojo.

V toku 24 ali 48 ur bo objavljena neki članek v nekem detroitskem listu in ta članek bo pojasnil akcijo v moje strani. Do takrat imajte potrpljenje z menoj.

Policoja domneva, da napoveduje ta poslanica možno ugotovilo dr. Loomisa glede smrti njegove žene. Neposredno potem, ko je izvedela za smrt zdravnika, je pričela policijska iskati Mrs. Gertrude Newell, koje ime je bilo imenovano na odlični način v procesu Loomisa radi umora. Inšpektor Fred Frahm, načelnik morilnega oddelka, je rekel, da je dobil pred kratkim informacijo, da je dr. Loomis pretil Mrs. Newell in da se je slednja skrila iz strahu pred njim.

Grace Burns Loomis so našli mrtvo na tleh solnjenega parlorja njenega doma dne 22. februarja preteklega leta. Očividno je bila pretepena do smrti. Dr. Loomis sam je prijavil njeno smrt.

Dejstvo, da se ni našlo nikakega znaka prisilnega vstopa v stanovanje in da se je zaslodilo krvne madeže na obleki dr. Loomisa sta dovedla do njegovega takojšnjega pridržanja. Rekel je, da so bili krvni madeži posledica njegovih naporov, da odnese truplo žene s tal v spalnico. Dr. Loomis je bil izpuščen, a nato zopet aretiran ter stavljen pod obtožbo umora po prvem redu.

Hiša, v kateri je bil izvršen umor, je ostala nezasedena izza smrti Mr. Loomisa.

Tretji proces proti Hoffmanu.

Harry L. Hoffman s Staten Islanda bo tretji sojen v Kings County, ker je sodnik višjega sodišča Dunne, podpisal formalno povelje, naj se vrši proces proti njemu drugod. Hoffman, ki je obtožen umora Mrs. Maude Bauer, bo preveden v Raymond St. Ječo.

Stanje Haywooda je bilo že več mesecev kritično, po dolgem boju proti sladkorni bolezni. Pred nekako enim mesecem je bila bolezen ustavljena, a vsled zdravljenja je nastopila srčna slabost, in Haywood je umrl v Kremljinski bolnici v navzočnosti svoje mlade žene ter več ameriških prijateljev.

Dospel je semkaj leta 1921 kot justični begunec iz Združenih držav, da se na ta način umakne na loženi mu kazni 21 let, radi njegove obstrukcije proti vojni. Sodbo proti njemu je izrekel v Chicagu znani sodnik Landis.

Namerava se vprozoriti slavnosten pogreb, katerega se bodo udeležili vodilni sovjetski uradniki in člani tukajšnje ameriške kolonije. Haywood je bil zelo priljubljen v tukajšnjih ameriških krogih, tako med komunisti kot nekommunisti.

Ko je bil Haywood obsojen v Združenih državah, je bilo z njim vred obsojenih 92 nadaljnjih oseb, ki so bile poslani v Leavenworth jetnišnico. Vložilo se je sicer priziv proti obsodi, a Haywood ni čakal, da potrdi sodišče sodbo, pač pa se je, takoj napotil v Rusijo, kjer je bil sprejet z odprtimi rokami.

Pred tremi tedni je bil preveden v bolnico in njegovo stanje se tako izboljšalo, da je bil izpuščen. Pozneje pa se je pojavila srčna slabost, kateri je podlegel.

Mehika glasovala za sodnijsko reformo.

MEXICO CITY, Mehika, 20. maja. — Poslanska zbornica je včeraj odobrila predlog prejšnjega predsednika Alvara Obregona za ustavni amandment, ki določa javne obravnave proti visokim javnim uradnikom, obtoženim zlorabe njih urada. Amandment določa nadalje povzemanje števila najvišjih sodnikov od enajstih na šestnajst, da se poveča njih uspešnost. Predlog generala Obregona določa na dalje splošno reorganizacijo judičijskega sistema na bolj uspešen način.

VELIKANSKA OBRAVNAVA V MOSKVI

Tuje velesile so bile v protirevolucionarnem komplotu močno kompromitirane. — Le dve priči obrambe sta bili nastopili.

MOSKVA, Rusija, 20. maja. — Proces proti petdesetim Rusom in trem Nemcem, ki so obtoženi sistematnega proskusa, da uničijo rusko premogarsko industrijo v donskem bazinu, se je pričel pred večerajšnjim pred najvišjim sodiščem.

Profesor A. J. Višinski, dekan juridične fakultete na vsučilišču v Moskvi, je predsednik sodnega dvora.

Nič manj kot 56 obtožbinih prič je dospelo iz prenogovne pokrajine, da izpovedo proti obtoženim. Državni pravdniki, zagovorniki in obtoženi sede na platformi. Orkestrski sedeži so odkazani 120 ruskim in inozemskim častnikarim poročevalcem. Od 50,000 delavcev, civilnih uradnikov, ki žele prisostvovati procesu, jih je pripuščeno vsaki dan po 1600. Radijski aparat bo napravil izpovedi prič in govore dostopnim celo deželi. Načelnik obrambe je profesor Alfonz Worms, ki je preje sodnijsko postopal za Sinclair Consolidated Oil Co., ko so preklicali sovjetski koncesijo te družbe v Sakalimu leta 1925.

Na čelu državnega pravdnštva stoji državni pravdnik Krilenko. Sodnijski kolegij obstaja iz petih članov, med njimi dveh delavcev v modrih blazah. Dosedaj sta bili pripuščeni le dve priči za obrambo. Dva glavna obtožena, Bratov in Matanovski, sta odklonila službo zagovornikov, prideljenih jima od vlade, baje raditega, ker sta ta dva zagovornika neprestano namigavala na neizogibnost smrtne obsodbe.

Devetnajst od 53 obtoženih je priznalo svoj zločin.

Nemško časopisje trdi, da so bile več ali manj polne izjave Nemcev podtaknjenje. V sodni dvorani so navzoči poslanci Nemčije, Francije in Poljske. Ker se tičejo obtožbe tudi obmejnega tihotapstva in od inozemstva podpiranih konspiracij, so neizogibni mednarodni zapletljaji.

Devet mehiških vstašev ubitih.

MEXICO CITY, Mehika, 20. maja. — Vstaške tolpe so bile zopet aktivne v državah Jalisco in Guadalarara in najnovejša poročila pravijo, da je bilo v spopadih z vzeznimi vojniki ubitih devet vstašev, dočim so izgubili federalni enega mrtvega in tri ranjene.

KITAJCI SE NE BRIGAJO ZA JAPONSKE ZAhteve

Kitajska se ne briga za japonsko povelje, in nankinske čete nadaljujejo s svojim pohodom proti Pekingju. — Skušale se bodo izogniti blokiranju ceste od strani Japoncev. — Mandžurska kriza bo mogoče dovedla do bcja.

SANGHAJ, Kitajska, 20. maja. — Tukaj narasča razpoloženje, da pomenja zadnja japonska poslanica, predložena istočasno tako severnim kot južnim vojaškim poveljnikom, uvod k proklamaciji protektorata nad Mandžurijo.

Vlada v Nankingu ni za enkrat v stanu določiti kako se bo tikala najnovejša poteza Japonske njenih lastnih načrtov. Bilo je sklenjeno pred nekaj časa, da ne bodo nacijske armade nadaljevale z zasledovanjem, če se bo Čang Tsolin umaknil izven velikega Zidu, da pa bodo čakale, da se njih pozicija konsolidira in da bodo pričele potiskati v Mandžurijo v spomladni prihodnjega leta.

V polni meri se spoznava, da bo ustvarila možnost, če bi ustanovila Japonska protektorat v Mandžuriji, položaj, ki bo skoro gotovo dovedel do vojne, ker bi bile dejanski odrezane od Kitajske tri severo-iztočne province.

Vlada v Nankingu pa izjavlja, da ne bo odvrnjena od svojega pohoda proti Pekingju in Tientsinu od japonske diplomatske geste, da pa se bo skušala izogniti kontaktu z japonskimi in drugimi inozemskimi četami. To pa bo seveda odvisno od obsega japonskega vojaškega vmešavanja v gibanja nankinskih sil ter črte komunikacij.

Inozemski deli Pekinga in Tientsina so bili stavljeni v primerno stanje obrambe. Številni inozemci zapuščajo Peking in onim, ki so ostali, se je nasvetovalo, naj se napote v poslaniška ozemlja.

Papež Pij baje zelo zaposlen.

RIM, Italija, 20. maja. — Papež Pij XI. vstane ob šestih zjutraj pozimi in ob štirih poleti.

Sedanji papež si ne da streči od svojega služabnika, ki nosi značilno ime Malvestiti ali po naše "Slabo oblečen". Obrije se sam, kar pomenja novotarijo, in razventega se poslužuje še "safety" kline.

Dvakrat na mesec pride neki prejšnji brivec k papežu, da mu pristriže lase. Tekom striženja ni nikakega pogovora, kot pravi brivec Simonecchi, ker papež takoj zakima, kakrhitro sede na stol ter počiva, dokler ni delo opravljeno.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugajala, posebno če, ako boste vpoštevali našo seznajivo ter točno postrežbo.

Dinarji	Liro
Din. 1,000 \$ 18.40	Lir 100 \$ 5.90
Din. 2,500 \$ 45.75	Lir 200 \$ 11.80
Din. 5,000 \$ 91.00	Lir 300 \$ 15.90
Din. 10,000 \$ 181.00	Lir 500 \$ 26.50
Din. 11,110 \$ 200.00	Lir 1000 \$ 54.90

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo na stroške \$1.—

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street,

Phone: CORTLANDT 4697

New York, N. Y.

POSEBNI PODATKI

Pristojbina za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po dogovoru.

NOBILOVA EKSPEDICIJA

Vodljivi zrakoplov Italia se je vrnil v Kings Bay po 68-urnem poletu. — Upa, da bo odplul v petih dneh. — Megla je preprečila vsak razgled.

KINGS BAY, Špiobergi, 19. maja. — Posadka vodilnega zrakoplova Italia, izmučena od 68-urnega poleta preko nepreiskanih pustinj Arktike, je počivala danes zvečer po navdušenem sprejemu ekspedicije generala Nobila.

Zračno potovanje, prvokrat vpriporjeno preko tega dela sveta, je potrdilo dejstva in razblijilo v nič številne domneve znanosti glede teh severnih pustinj, ki leže med Špiobergi in Leninovo zemljo proti iztoku.

Ceprav je počivala izmučena posadka, so vendar že napravili načrte za nadaljni polet v približno petih dneh, najbrž v bližini Severnega tečaja.

Megla je preprečila znanstvenikom na Italij kakovostni opazovanje nove zemlje, če je sploh ležala katera pod njimi tekom poleta. Ko se je vodljivi zrakoplov približal splošni okolici Leninov zemlje, so opazili par ptic, a megla je odezala vsak pogled na to zemljo.

Ceprav je obstajal strah, da bo gotovo zmanjkalo kuriva tekom dolgega poleta, je natančno merjenje po pristanju pokazalo, da je dovolj gazolina za polet nadaljnjih petnajstih ur.

Medved ukradel dva lunča.

MIDLETOWN, N. Y., 20. maja. — Ko sta odšla dva gozdna delavca lunčat, sta našla pri posodi velikega črnega medveda, ki je že opravil delo mesto n.

Ko sta se delavca približala, je izginila žival v gozdu.

Salvador čutil potresne sunke.

SAN SALVADOR, 20. maja. — Potresne sunke srednje intenzivnosti so čuli včeraj v različnih delih dežele, a doslej se ni sporočilo še od nikoder o kaki večji škodi.

Mussolini o ženskah.

RIM, Italija, 20. maja. — Papež najstih letih se ne bodo ameriške ženske več brigale za politiko, — je napovedoval včeraj Mussolini, ko je sprejel pevko in plesalko Minervo Tranquillio, Maillo iz Detroita.

List Giornale d'Italia pravi, da je temeljni značaj ženske narave neveličati se tega, kar jim je tuje. Narava je pozvala ženske, naj skrbijo za materinstvo in to bi moralo zavzemati bolj važno mesto v njih mislih kot pa javne zadeve.

GLAS NARODA

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Scher, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
33 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za tiskovništvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniški nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebni ne so priobčujo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 33 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

MUSSOLINIJA

Tako imenujemo nesrečno deželo na Jugu Evrope, in menda ni več daleč čas, ko se bo oficijelno tako imenovala.

Mussolini je namreč že marsikaj ukrenil, marsikaj prenapredil, vseh svojih načrtov pa še ni dovršil.

Zadnje čase mu je presedalo, ker je bilo v italijanskem parlamentu nekaj poslancev, ki so si drznili drugače misliti kot misli on.

Napravil je kratek proces.

Ovrgel je dosedanj volilni zakon ter uveljavil nove določbe, soglasno s katerimi ne more biti izvoljen v parlament Italijan, ki ni izrecno fašističnega prepričanja.

Možak nastopa silno avtokratično. Tako, da se včasih že smeši.

Zanimiv je opis nekega nemškega dopisnika, ki opisuje sprejem pri tem avtokratskem vladarju uboge Italije.

— Pri vходу in na stopnišču palače Chigi — pravi dopisnik — opaziš že znani prizor: livrirane služabnike kakor v vseh ministrstvih, tajne policiste v civilu s klobukom, ki je pomaknjen opozarjajoče neopozorljivo na glavo, ali pa brez klobuka, in ki pozdravljajo dolece in odhajajoče z rimljanskim pozdravom.

— Zgoraj v veliki predsobi z razkošnimi tapetami, ki predstavljajo prizore iz življenja Aleksandra Velikega, so vedno ljudje, ki čakajo. To je obenem predsoba za vladni tiskovni oddelek.

— Na levi od tu, tam, kjer stoje trije ali štirje možje ob vratih, je prava predsoba k ministrskemu predsedniku. Neki služabnik je zaklical moje ime. Eden ali dva majhna prehoda, štirje, pet mož, ki te uljudno opazujejo, in potem odpre nekdo visoka tapetna vrata, ki vodijo v avdienco dvorano. To je nekaka plesna dvorana, v kateri se svetlikajo široka parketna tla in katera moraš prekoračiti. Kajti čisto na koncu, v kotu ob velikem oknu, ki gleda na trg, v črnem fraku, stoji Mussolini.

Iz tega kratkega poročila, je jasno razvidno, da igra Mussolini komedijo vsepovsod, celo v svojem napoliprijetnem življenju.

Te komedije pa mora biti prejalislej konec.

Pravilo, da bo ponižan, kdor se povišuje, bo tudi v Mussolinijevem slučaju prišlo do veljave.

Čimvišje se bo povzpela, tem nižje bo padel.

Vsi trezno misleči ljudje, posebno pa ubogi italijanski trpni srčno žele, da bi se to preikomogoče zgodilo.

EKSPLOZIJA V
PREMOGOVNIKU

Eksplozija je usmrtila dosti majnarjev v Pennsylvaniji. — Reševalno delo se je pričelo v rovu, v katerem divja požar.

Brownsville, Pa., 20. maja. Več premogarjev je bilo zakopanih večer zvečer v Mather, dvajset milj od tega mesta, vsled eksplozije v Mather rovu. Požar je bil sledil eksploziji.

Uradniki rova so rekli, da so nekateri ljudje, zaposleni v rovu, ubili, da pa so bili drugi zajeti. Uradniki niso hoteli objaviti natančnih števil. Reševalni oddelki so bili v rovu ter skušali doseči zaplenjene osebe.

Sorodniki nekaterih zajetih mož v Brownsville, so bili obveščeni, da je ušlo trinajst mož po eksploziji in da je bilo od 150 do 175 zakopanih. Požar v napravah pošilja goste oblake dima skozi glavno odprtino rova.

Rov je last Mather Collieries Company.

Pittsburgh, Pa., 20. maja. Reševalne posadke United States Bureau of Mines so bile poslone večer zvečer iz Pittsburgha v Mather, Pa., Greene County, kjer se je baje završila eksplozija v nekem premogovniku.

Pes požrl živo kačo.

Whitesburg, Ky., 20. maja. Louis Sumpter je dobil doraslo črno kačo v bližini svojega doma v gorah ter jo vrzel psu. Ko je skočil pes proti kači, mu je planila kača naravnost v gobec. Pes, ki jo je požrl, se je svojega lastnika, ki ni čutil ničakih slabih posledic, kmalu letelo kletu bodati.

Novice iz Slovenije.

Tragična smrt mladega orožnika.

V ponedeljek zvečer 7. maja se je v Juršineh v Slovenskih gorah ustrelil 28-letni orožniški kaplar France Vasil. Zvečer okrog 20. je bil še spodaj v Miklovi gostilni. Na njem ni bilo opaziti nikakega razburjenja. Mirno se je poslovlil ter odšel v prvo nadstropje, kjer je nastanjena orožniška stanica. Ko se je kakor pol ure po tem vrnil domov, tudi zastopnik komandirja stanice, je našel France Vasil na tleh, v mlaki krvi. Krogla iz samokresa mu je prodrla v možgane.

Pokojniki je zapustil 6 pisem, iz katerih izhaja, da njegov samomor ni v nikaki zvezi z nepopolnjenim zadevom pri Sv. Tomažu, kjer je bil v tork pred Veliko nočjo ustreljen neki orožnik in se o njem ni moglo dognati, ali je storil samomor, ali je bil nad njim izvršen umor. O Vasilu, ki je takrat služboval pri Sv. Tomažu, je preskava ugotovila, da ne pade nanj niti najmanjši sum. V poslovljenem pismu na očeta, ki ga je Vasil napisal, že 19. aprila, navaja, da mu ni doživljenja brez pokojne Nežke B., ki je pokopana pri Sv. Petru. Naproša očeta, naj postavi spomenik na njenem in njegovem grobu.

RAAB V RAKETNEM
LETALU

Oplove delavnice v Rueselheimu so sklenile z letalcem Antonom Raabom pogodbo, da bo vodil prvo raketno letalo, ki se bo dvignilo v kratkem v še ne določene zračne višine. Ta vest je šla kakor blisk po vsem svetu in Raab, ki biva v Kasselu, oblegajo venomer cele čete novinarjev. Raab je zelo zgovoren človek in rad daje vsakršna pojasnila, ki se tičejo njegovega drznega podjetja.

V Oplovih delavnicah so izkoristili, kakor je on pravil, serijo novih izumov iz zadnjega časa, ki omogočajo letalom, da se dvignejo v višine do 15 km. Sedaj nastane vprašanje, ali more človek vztrajati tako visoko nad zemljo. Najvišje po letalih dosežene višine znašajo okoli 4000 m, a zrak je tam tako mizer in redek, da je daljšo bivanje v njem izključeno. Turistom po gorah je stvar lažja. Dosegli so že veliko večje višine, čeprav tudi ne za dalj časa. Pri svojem letu se bo Raab poslužil aparatov s kisikom in ker mu organizma ne bo treba preveč napenjati, bo morda le uspel. V skrajnem slučaju mu bodo na razpolago avtomatična padala najnovejšega sistema, ki ga bodo v trenutku ponesla na zemljo. Letalo pa bodo gnale tri baterije raket.

Poskusi s tem letalom se bodo vršili sprva še v območju najnižje zračne plasti in raketni motorji bodo tako nastavljeni, da letalo absolutno ne bo moglo višje. Pozneje bodo skušali ugotoviti predvsem to, ali je res, da je zemeljska atmosfera v velikanski višini odeta z ledenim neprodinim plaščem, kakor trdi dunajski meteorolog Hoerbiger, genijalni izumitelj glacialne kozmogonije. Če je to res, potem bi bilo letanje ljudi v brezračni prostor, letanje v interplanetarnem prostoru in zunaj njega brzokone za vse večne čase le lepa in nemožna pravljica.

Ampak raketno letalo bo vseeno imelo velikanski pomen za zračni promet preko oceanov. Večina dosedanjih poletov na dolgo progo se je izjalovila samo zato, ker so letali v nižjem ozračju, nad katerega niso mogli, zaradi viharje in druge nepravilnosti. Meteorologi pa menijo, da je v višini 8000 metrov in še preko venomer jasno nebo s čisto neznatnimi zračnimi toki. V teh višinah bi ne bilo bojazni, da bo naletel na vožnji preko oceanov na viharne toke, ki jih naši sedanji motorji še ne morejo prenašati, in tudi orientacija bi bila lažja, kjer je nepravilna mreža izključena. Za današnji čas je raketno letalo letalo bodati.

Poleg pisem se je našla pri pokojnem Vasilu tudi gotovina nad 4600 Din. Doma je bil France Vasil iz Sv. Barbare pri Vurbergu. V službi je bil zelo vreden in med prebivalstvom splošno priljubljen. Služboval je v Juršineh šele 3 tedne, pa se je prikupil vsem.

Tragična smrt občinskega reveža.

V noči od 30. aprila na 1. maj si je v stari občinski hiši v Poljčanah z britvijo prerezal vrat občinski revež Anton Hrstek. Ko so samomor odkrili, je bila vsaka pomoč izključena: kajti Ant. Hrstek je bil že več ur mrtev.

V občinski hiši sta v isti sobi stanovali še dve občinski ubogi. Ko sta ponoči čuli grgrajoče glasove Hrsteka, ki se je boril s smrtno, ste se, ne vedoč, kaj se godi z njim, hudovale nad njim, češ, naj bo pri miru in naj jih ne moti v spanju.

Pokojni Hrstek je bil izučeni ključavničar, ki je bil skoro vse življenje zaposlen v tujini. Tako je delal v Gradcu nad 30 let. Ker si ni v Avstriji preskrbel pravočasne domovinske pravice, so ga po prevratu odslovili brez vsake odškodnine, kar je že priletnega moža zelo potrla.

PLESNA OLIMPIJADA V
PARIZU

Amsterdamska olimpijada se še ni pričela in že napovedujejo novi. V Parizu se bo letos vršila plesna olimpijada in olimpijada telesne kulture, obe pod protektoratom predsednika poslanske zbornice Buissona. Glavni namen prireditve je zgraditev doma za stare in omenogle plesne mojstre in koreografe.

Program olimpijade bo zelo pester in bogat, prireditve sama bo razdeljena na štiri kategorije: ples, kultura telesa, glasba in kostumi. Tudi ples sam je razdeljen na štiri kategorije: klasični, moderni, ritmični, in oderski. Tekmovalec v klasičnem plesu smejo konkurirati samo v dveh baletih, do čim je za mondene plesne predpisano tekmovalje v foksotru, tangu in bostonu. V tej kategoriji smejo tekmovalci amaterji in profesionalisti. Pri ritmičnih, oderskih plesih lahko tekmujejo šole, skupine, pari in solisti.

Pred otvoritvijo olimpijade se vrši peti mednarodni plesni kongres, na katerem se bodo demonstrirali najnovejši moderni plesi, obenem se bo pa določil mednarodni plesni program za bodočo sezono.

Olimpijada se prične 21. in se zaključi 29. maja.

Kakor se čuje, je zveza jugoslovanskih plesnih mojstrov in koreografov delegirala jug. plesnega mojstra Jenka, da zatsopa jug. državo v Parizu.

GROZEN ČIN BLAZNEGA
OROŽNIKA

V vasi Watta v župi Tolna na Madžarskem je nenadoma zblaznel orožniški strojmajster Stepan Kovacs. Moč je čistil na dvorišču orožniške vojašnice puško in kar naenkrat se mu je zmešalo. Pomeril je na blizu stoječega podčastnika in ga ustrelil. Prestrašena žena ustreljenega podčastnika je čula strel in planila na dvorišče, kjer jo je doletela ista usoda, kakor njenega moža. Blazni otrok je pomeril v njo in ustrelil. Sirota se je zgrudila mrtva kraj svojega moža. Nato je planil blazni orožnik v kuhinjo in ustrelil še kuharico. Četrta žrtev je bil orožnik, ki je stal pred vojašnico na straži. Slednji je odšel Kovacs v gostilno, kjer se napil vina. Iz gostilne je odšel in konsumno družbo in ustrelil upravitelja. Po petem zločinu je pobegnil in oblasti ga niso našli. Ni vključeno, da je izvršil samomor.

NAŠA ZADUŠNICA

za pokojno Mrs. Fanny Sakar, bo v petek dne 25. maja ob sedmih zjutraj v slovenski cerkvi, 62 St. Marks Place, New York City.

SLEPCI POSTAVIJO
SPOMENIK — PSOM

Topot se ni mogel zgrazati, če se namerava izkazati čast, ki jo je drugače deležen le človek, živali. Marsikakemu slepcu je pes edini prijatelj in vodnik, ki nosi z njim vso revščino in zapuščenost in mu omogočuje zvezo s svetom. Berlinski slepci so sklenili, da oveko večje svoje hvaležnost do svojih četveronogih dobrotnikov s tem, da jim v Berlinu postavijo spomenik. Protektorat je prevzel berlinski nadžupan Boesh, darove zbira Društvo za varstvo živali, a načrt za spomenik napravi kipar prof. O. Richter.

NAJLEPŠA ITALIJANKA

je baje signorina Livia Maracci, ki bo prišla to poletje v Ameriko.

TRAGEDIJA ČEHA

V neki restavraciji na bulvarju Magenta v Parizu je ustrelil 21. letni Čeh Stanislav Jilek svojega bvskega delodajalca, 60-letnega Nestorja Labbea. Mladi Čeh je prišel zgodaj zjutraj v restavracijo, kjer je stopil mirno k restavratru in mu pognal dve krogli v glavo. Nesrečen se je zgrudil mrtev na tla. Morilec se je po strašnem zločinu ustrelil. Pri njem so našli pismo, napisano tik pred umorom restavratru. Jilek piše med drugim:

Ubil sem restavratra samo zato, da operem svojo čast. Ni res, da sem mu bil kaj dolžan. Že štiri leta sem zaposlen v Franciji in želel bi, da bi me tu pokopali. Upam, da mi te prošnje ne boste odrekli. Vzrok krvave tragedije ni znan. Ljudje, ki so poznali mladega Čeha, pravijo, da je bil duševno popolnoma zdrav. Morda je izvršil svoje dejanje pod vplivom fiksnih idej, ali pa ga je restavratr zaslepil, ko je hotel krasti.

Druga verzija se zdi še najbolj verjetna, ker je prišel Jilek v restavracijo v rokavicah in obraz je imel zakrit do oči s šalom.

Odpravi srbečico.

Srbeča in uneta koža ni samo nadležna, ampak je lahko tudi znamenje, nevarne kožne bolezni. Proti srbečici uporabljajte Severa's ESKO. To hladice, pomirjajoče mazilo odpravi srbečico in unetje ter napravi čisto, zdravo kožo. — Ob prvem znamenju srbečice rabite Severa's ESKO. Kupite v lekarni. Preberite kožno bolezen takoj. W. F. SEVERA CO.

SEVERA'S
ESKOČLOVEŠKE LASTAVICE
NAD ATLANTIKOM

Odkar je "Bremen" srečno preletel Atlantski ocean, se letalci kar v tropah pripravljajo na enako pot preko Atlantika šest poletov je že popolnoma pripravljeno. Trije od teh odpadejo na francoske letalce, eden na španski, eden na Poljsko in eden na Anglijo. Najzanimivejši bo polet Francoza Drouyna, ki bo uporabil enokrilni Couzinet čisto novega ustroja, opremljen s tremi Hispano-Suiza motorji. Ostali letalci bodo poleteli s hidroplani.

SETTINSKA RAZSODBA

Stettinski proces proti članom tajnega sodišča se je končal z naslednjo razsodbo: Glavni obtoženelec bivši poročnik Erik Heimes je bil zaradi uboja obsojen na 15 let ječe; bivši narednik Ottow zaradi enakega zločina na 4 leta ječe in Froebel zaradi sokrivde na 3 leta ječe. Ostali obtoženci so bili oproščeni.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. L. P. F. O. — Poslani znesek hvaležno sprejeli, naročnina plačana do 28. februarja 1929.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.KNJIGE
VODNIKOVE
DRUŽBE

v LJUBLJANI.

za leto 1927

so sledeče:

VODNIKOVA PRATIKA za

leto 1928;

HIŠA V STRUGLI, povest;

VLADKA IN MITKA, opisl;

VODNIKI IN PREROKI,

(zgodovinska razprava).

Člani so jih že prejeli.

V ZALOGI IMAMO ŠE
NEKAJ IZVODOV

CENA VSEM ŠTIRIM

\$1.50

Kdor hoče postati član te družbe za leto 1928 naj pošle naročnino že zdaj. Članaraznina za člane je samo \$1.00 na leto

Naročila pošljite na: —
"Glas Naroda"
32 Cortlandt Street,
New YorkANGLEŠKO
SLOVENSKO
BERILO

English-Slovene Reader

Sestavljen

Dr. F. J. KERN

Cena s poštnino SAMO

\$3.

Knjiga vsebuje nauke o izgovarjavi angleških besed; vaje za učenje angleščine; berila in članke s slikami ter kratek angleško slovenski in slovensko angleški besednjak (4000 besed).

Naročila pošljite na:

"GLAS NARODA"
32 Cortlandt St.
New York

Peter Zgaga

Star sodnik je rekel mladem, elegantnemu zločincu, ki je bil osuđenjen malenkostne tatvine. — Zdi se mi, da vas poznam, da sem vas že nekdaj voden.

Seveda, gospod sodnik, — je rekel obtoženelec vesel, misleč, da mu bo to znanstvo odprlo pot v svobodo, — seveda se pozna, — jaz sem vendar godebnik učitelj in sem vašo ženo klavir učil.

Sodnik ga je mrko pogledal. Spomnil se je tistega nesrečnega razbijanja, ki mu vsak večer uničuje živce.

Tega se je spomnil in rekel: — Nalagam vam najvišjo kazen, ki jo določa zakon. Obsojam vas na tri leta zapora.

Parobrodne družbe javljajo, da bo letošnje poletje potovalo v Evropo najmanj pol milijona Amerikancev.

Če človek prav premisli, res ni boljšega na svetu kot velika zdravja žejna, katere je pa mogoče vsak hip potolažiti.

Ja, — je pripovedovala postarna devica, ki bi bila še vedno rada stara dvajset let, — micerar ni loprega kot roznata lica. Roznate lica je znamenje zdravja.

Vrjemam gospodična, — jo je zakrknil kavalir. — Vi ste potemtakem jako zdrava, gospodična. Toda na levi strani desti bolj kot na desni.

Jaz sem se v enem večeru naučil plesati — je rekel plesalec.

Se mi je zdelo, — je odvrnila plesalka.

Kateri človek je muzikalec?

Odgovor na to vprašanje je lahak. Tisti, kojega ušesa ne preneso jazz-banda.

Volitve v Nemčiji. Včeraj so se vršile. Natančen izid še ni znan. Kaj bi delal kajzer, če bi mogel reči kot pravi Mussolini: — Tisti bodo izvoljeni, katere bom jaz doletil.

Ljudje so tako navezani na besede, in njihov pomen, da je dosti takih, ki domnevajo, da je na Južnem tečaju bolj gonko kot pa na Severnem.

Kako bo po dvajsetih letih? Dosti prerokujejo, dosti obetajo. Eno je pa gotovo.

Živa duša se ne bo zmenila za človeka, ki bo po dvajsetih letih preletel Atlantski ocean.

Pišča, ki jo prodajajo v sedanjem prohibicijskem času, ima večje čudovite posledice. Ne bom rekel, da so dobre ali slabe, ampak čudovite so.

Če spiješ pol pajunta "iz Canade impotiranega", se ti mahoma zadi, da si cesar ali še kaj večjega in hujšega. Takozvana "predvojna zaloga" zopet drugače vpliva. V človeku zagori, nato ga pa strese kot da bi ga kdo z vodo polil — nato pa omahne v brezskrbnost.

In so še vse druge in drugače posledice, ki jih prohibicija povzroča. Sam ne vem, s kakšno robo so se pa našli trije rojaki, ki so, držeč se drug drugega pod pazduho, ob zgodnji jutranji uri kolo vrtili po cesti.

Iskali so hišo, iskali so dom. In po dolgih blodnjah so ga našli. Zvonec ni zvonil in tudi ključa ni bilo.

Zato so stopili sredi ceste in zakrutili jutranjo pesem. Skrbna ženica je takoj spoznala glas svojega moža. Skočila je k oknu, jih najprej ozmerjala, da so utihnili, nato je pa z odločno kretnjo pozvala svojega moža:

— Pojdi gori in spat! Vidva se pa izgubita.

Trojica se je začela tiho posvetovati.

— No, ali bo kaj? — je renčala razjarjena žena. — Pojdi gori, pravim!

Še so se posvetovali, naenkrat se je po srednji oglašil:

— Prosim vas gospa, pridite dol. Trije smo, pa smo tako zmešani in razburjeni, da res ne vemo, kateri izmed nas je vaš mož.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MIHAIL ZOŠČENKO:

TEŽAVE S PUŠKINOM

Pomislite, kaj se je lani pripetilo: 29. januarja po starem koledarju je minilo sto let, odkar je bil v dvoboju ubit Aleksander Sergejev Puškin!

Lahko rečemo, da je vsa Rusija z žalostjo in solzami slavila ta jubilej. Najbolj je pa žaloval in najbolj nesrečen je bil tisti dan menda moj prijatelj Ivan Fjodorovič Golovkin.

Se zdaj se ta vrti mož zgodi in zagleda molče v daljavo, če le sliši ime Puškin.

In kako bi se ne, ljudje božji, saj je pri njem združena s tem slavnim imenom tako žalostna, naravnost senčna stran iz življenja genialnega pesnika.

I kako bi se ne, ljudje božji, saj je pri njem združena s tem slavnim imenom tako žalostna, naravnost senčna stran iz življenja genialnega pesnika.

Ne preostaja mi drugega, nego prirediti svojo povest z nedavno preteklostjo, da se ne dotaknem kakšnega slabega spomina slavnega genija. Pričnimo kar z letom 1921. Tako bo bolj razumljivo.

Tistega leta, nekako v decembru se je vrnil od vojakov v svoje rojstno mesto Ivan Fjodorovič Golovkin. Takrat se je baš pričela slavna doba nove gospodarske politike (Nepa). Novo življenje na vseh straneh. Peki so začeli znova peči rogljičke. Trgovine so začele procvetati. Skratka: zakipelo je novo življenje.

Kljub temu je pa hodil naš prijatelj ves obupan po mestu. Stanovanja ni imel. Včasih je prenočil pri znanih, včasih pa sploh ni spal. Pripetilo se je celo da je moral čepeti vsa noč v kakem pasjem kotičku ali v predstbi.

Seveda v takih razmerah ni mogel biti dobre volje.

— Nep je popolna utopija — je zatrdel znanec. — Že pol leta iščem stanovanje, pa ga ne morem najti.

Minilo je leto 1922. približno se je leto 1923. Dogodek: Golovkin je slednjič našel stanovanje. Sam ne vem, kako se mu je posrečilo najti ga. Morda je plačal visoko odkupnino, ali pa je imel tako srečo. Toda — našel je stanovanje.

Prav za prav samo stanovanje. Majčkeno sobico, dve okni, lesena tla, strop in vse, kakor se spodobi.

V tem skromnem stanovanju se je Golovkin prav dobro utaboril. Na tapete je šlo sicer do malega vse njegovo premoženje, toda sobica je tapetirala vso. Povsod, kjer je bilo treba, je zabil žebličke. Stanovanje je bilo udobno in Golovkin je živel v njem kakor pač dišah.

Toda čas je hitel. Približno se je srečno leto 1926. in z njim 89. obletnica smrti našega dragega pesnika. Pisalo in govorilo se je mnogo, delale so se priprave za prihodnje leto, za proslavo 90letnice. In glej — naenkrat se je izkazalo, da je naš slavi Puškin stanoval nekoč v tej hiši, da, baš v stanovanju, v katerem si je uredil naš prijatelj Golovkin sobico. Da, veliki pisatelj je stanoval baš tu, njegov nesmrtni genij je obsijal baš to stanovanje. Zares bi ne škodilo pritrditi tu v spomin kako plosčico s primernim napisom, da bo potomstvo vedelo, kje je stanoval Puškin.

Ivan Fjodorovič Golovkin, tepec neumni, je sam navdušeno propagiral to idejo. Skrbel je za primerno plosčico in sodeloval v nekakem pripravljalnem odboru. In naenkrat je nastala okrog njega v celnem stanovanju nepopisno vrvenje. Ženske so snažile lonce in ponve, pospravljale so, pomitale in lovile po kotih pajčevin. Bliža se zgodovinska obletnica. Pričakujejo slavnostno komisijo. Petčlanska komisija pride s prijatelji obrabi in bo ves dan ogledovala hišo, zlasti zgodovinsko stanovanje.

Komisija je prišla. Stopila je tudi v Golovkinovo stanovanje in ni bila zadovoljna. Videla je razno domačo ropotijo, v sosedni sobi zopet razne ponve, staro obleko in drugo tako robo. Bridko je vzdihnila komisija, pregledala je vse znova in slednjič je sklenila:

V tem zgodovinskem stanovanju je stanoval nekoč Aleksander Sergejevič Puškin. Žal nismo našli tu primerno pijetete, marveč velik nered, ki ne dela časti spomnu našega genija. Saj stoji tamle v kotu celo metla! A tamle vise nekatere hlače, ki niti nove niso! A tu pri sosedovih vise na steni celo stare naramnice! To je naravnost žaljivo za spomin našega genija!

In komisija je odšla. No, kaj bi mnogo govorili, čez tri tedne so bili vsi najemniki deložirani iz zgodovinskega stanovanja, z njihovi vred tudi naš vrli Ivan Fjodorovič iz udobne sobice, ki si jo je tako lepo uredil.

Kar je res, je res. Golovkin je pošteno robantil. Kar besenel je. Svoje mnenje je povedal odkrito, brez ovinkov in ozirov.

— Kaj pa naj to pomeni? No, rečemo, da je bil genij, da je skladal nekatere stihke: "Po vejicah teki skakljaje..." Mar se pa spodobijo zaradi njega deložirati ljudi srednjih slojev, dobre državljane sovjetske republike? To je

popolna utopija, to je grob proletarske države, če začno metati najemnike na cesto.

V hudi jezi je hotel Golovkin navaliti na Puškinov grob, da bi tam izlil svoj žolč. Vendar se je pa za silo potolažil in je začel raje iskati drugo stanovanje.

Išče ga še zdaj. Osivel je pri tem in ves se je sključil. Ne čudite se mu. Siromak ima zdaj velike pretenzije. Prvo vprašanje je v vsakem stanovanju, katero ogleduje, se glasi: Kdo je tu prej stanoval? Ali ni morda stanoval kak pesnik, bog nas varuj, rečemo Demjan Bjedni, ali celo slavi Majerehold? Če je tu le eno noč prenočil kak genij, ne mara Ivan Fjodorovič Golovkin tega stanovanja niti zastopati. Kot rečeno, ne čudite se mu. Mož ima bridke izkušnje.

Ktiti nekateri naši genialni možje so bili res nekam lahko miselni. To je treba še enkrat glasno povedati. Ne prestano so se selili, nobeno stanovanje jim ni bilo po volji. Nedožni ljudje naj pa nosijo posledice njihove lahko miselnosti.

Saj ni treba hoditi daleč za primerom: tamle moj znanec, pesnik Mitja Cenzor, Dimitrij Mihajlovič, saj ga mnogi gotovo dobro poznate. Le pomislite! To vam je oblezel v enem letu sedem stanovanj. Nikakor se ne more taboriti. Baje tudi nerad plačuje najemnino.

A vrag vedi, morda postane tudi Mitja Cenzor genij in čez kakih 50 let, proglasijo tudi teh sedem njegovih stanovanj za zgodovinska in pomečejo vse najemnike na cesto. Kam jadrano?

Upajmo pa, da se bo v 50 letih naša stanovanjska kriza vsaj malo polegla in da takrat posledice ne bodo tako tragične, kakor so bile pri našem prijatelju Ivanu Fjodoroviču Golovkinu. Toda to je tudi naša edina nada.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je pošten o potnih listih, priložni in drugih stvarih. Vse to našo dolgoletno izkušnje vam mi samorečno dati najboljša pojasnila in priporočila, vedno le prvotne brisoparake.

Tudi nedržavlani zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselenskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak pralede osebno, bodisi v najbližji naselinski urad ali pa go dobi v New Yorku pred odpotovanjem, takor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svoje iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodstva ali svojo iz starega kraja, naj sam prej píše na pošto. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v tem letu 670 priselencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti svoj stariše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelce delavce.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti svoj stariše in otroke od 18. leta brez ča bi bili medli v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Prošnje podvzamejo haki borak, pilište nam.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
New York

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

DRŽAVNI ZAKONI O DELAVKAH

V Združenih državah imamo le štiri države — Alabama, Florida, Iowa in West Virginia, ki nimajo kakšnega zakona glede delovnih ur za ženske. Indiana ima le en zakon, ki prepoveduje močno delo žensk v tovarnah. Georgia, North Carolina in South Carolina so omejile deloma le v eni industriji — v tekstilni. Vse druge države so ali odločno prepovedale zaposlovanje žensk za več kot gotovo število ur na dan ali na teden, ali pa so otežile tako zaposlovanje s tem, da predpisujejo večjo plačo za delo žensk preko gotovega časa.

Osemurni zakoni.

Osem ur dela na lan je največja omejitev v desetih državah. Te so Arizona, California, Colorado, Kansas, Montana, Nevada, New Mexico, New York, Utah in Washington, potem District of Columbia in Portorico. Število industrij in poklicev, na katere se ta zakona nanašajo, pa je različen v posameznih državah.

17 držav pa omejuje delovni dan ženske v nekih industrijah le na 9 ur. Te države so: — Arkansas, Idaho, Kansas, Maine, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Missouri, Nebraska, New Mexico, New Mexico, New York, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Oregon, Texas, Wisconsin. Osemnajst drugih držav, všteti Illinois, Minnesota, New Jersey, Pennsylvania in Wisconsin, so omejile delovni dan ženske na deset ur.

Druge države regulirajo dnevne in tedenske ure; predpisujejo dan počitka, čas za kosilo in odmore za počitek.

Zakoni o nočnem delu.

Šestnajst držav, všteti California, Massachusetts, New Jersey, New York, Pennsylvania in Wisconsin, prepoveduje nočno delo za ženske v nekaterih poklicih.

Najbolj navadna doba, tekem katere je prepovedano nočno delo, je od 10 zvečer do 6 zjutraj. Par držav pa določa le gotovo večerno uro, po kateri ženske ne smejo delati. Najdaljša doba, tekem katere je žensko nočno delo prepovedano, je od 6 zvečer do 6 zjutraj za tekstilne tovarne v državi Massachusetts. Zakone o nočnem delu najdemo v mnogo manj državah kot glede regulacije delovnih ur na dan ali teden. Tudi v onih državah, ki imata obe vrsti zakonov, se določbe o nočnem delu navadno

raztezajo na mnogo manjše število industrij.

Zakoni o delu doma.

Skoraj četrtina vseh držav ima zakone, ki prepovedujejo ali regulirajo delo doma (home work). Desetorica držav — Illinois, Indiana, Maryland, Massachusetts, Michigan, Missouri, New York, Ohio, Pennsylvania in Tennessee — je prepovedala za vse, razun za najbližje člane družine, gotove oblike domačega dela, kot izdelovanje oblačil, obšivanje in tobačne izdelke. Povrh tega zakoni držav California, Connecticut, New Jersey in Wisconsin imajo gotove predpise za vse, ki izvršujejo domače delo. Enaki predpisi za naposredne člane družine, ki delajo doma, obstojajo v vseh državah (razun Ohio), ki dovoljujejo domače delo le neposrednim članom družine. V splošnem se ti predpisi tičejo snaznosti, primerne svetlobe in ventilacije, kakor tudi varnosti pred nalezljivimi boleznimi. Vsi ti zakoni so stopili v veljavo pred nekolikimi leti.

Zakoni o minimalni mezdi.

Devet držav ima zakone, ki določajo najnižjo plačo, ki se sme dajati delavkam. Te države so California, Colorado, Massachusetts, North Dakota, Oregon, South Dakota, Utah, Washington in Wisconsin. Dve državi — South Dakota in Utah — določata minimalno plačo v gotovih industrijah ali poklicih. Ostale države — California, Colorado, Massachusetts, North Dakota, Oregon, Washington in Wisconsin — so ustanovile komisije ali boards, ki imajo pravico preučevati razmere v raznih industrijah in poklicih in določati minimalno plačo za vsako posebno stroko. To se je zgodilo za eno ali več skupino delavk v vseh teh državah, razun v Colorado, kjer ni komisija nikoli delovala radi pomanjkanja potrebnega budžeta. Določbe komisije so, mandatorične (pravoveljave) v vseh državah razun v Massachusetts, kjer jih more uveljaviti le podpora javnega mnenja.

Najvišja minimalna plača je \$16 na teden za vse industrije v državi California. Tam, kjer zakon določa minimalno plačo, ta minimum nikakor ne odgovarja velikemu porastu draginje od leta 1914 naprej. Zakon države Utah na pr. določa kot minimalno plačo \$7.50 na teden, za izrjene ženske.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Kako dolgo velja priseljeniška viza?

A. Ž., Steelton, Pa., vpraša: — "Toja mati, ki stanuje v Jugoslaviji, je že dobila od ameriškega konzula priseljeniško vizo, ali ne more podati se takoj na pot vsled slabega zdravja. Kako dolgo je njena viza veljavna?"

Odgovor: Priseljeniško vizo treba uporabiti tekom štirih mesecev, odkar je bila izdana. Kdor ima vizo, se mora vkreati v ladjo, ki naj ga privede v Združene Države, predno potečejo ti štirje meseci. Konzul pa more izdati drugo vizo tekom istega kvotnega leta, ako imatelj vize ni mogel iz kakšnega prav tehtnega razloga uporabiti vizo tekom teh štirih mesecev. V takem slučaju pa trebt plačati zopet pristojbino \$10.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

ZA "PRVI PAPIR" NI TREBA NIKAKEGA ZNANJA ANGLEŠČINE

P. A., Buffalo, N. Y., piše: — Ali mora priseljenec, ki hoče dobiti prvi državljanski papir, govoriti in pisati angleško?

Odgovor: Ne. Vsak inomelec, ki je bil zakonito pripuščen v Združene Države, sme zaprositi, da se mu izda Izjava o nameri — (prvi papir), in to lahko takoj po prihodu, pa ni treba, da bi znal angleški. Le ko zaprosi za državljanstvo (drug ipapir) mora pokazati, da ima precejšnje znanje angleščine in da je pismen.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR

DRŽAVAH.

PRAV VSAKDO — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — **MALE OGLASI** v "Glas Naroda".

V STARI KRAJ!

V STARI KRAJ!

III. SKUPNO POTOVANJE V DOMOVINO

z velikim parnikom

"Paris"

DNE 1. JUNJA 1928 (Zvečer)

Kabine prostorne in zračne. — Hrana izvrstna.

Najugodnejša prilika za vsakega, ki namerava obiskati stari kraj. Potnike bo spremljal naš uradnik prav v Jugoslavijo. Nikakega presedanja na železnici. Vlak vozi iz Pariza naravnost v Ljubljano in Zagreb.

Za natančnejša pojasnila se obrnite na:

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Pratik in Koledarjev

imamo še nekaj v zalogi. Pratika Blaznikova Pratika je našim rojstane 25 centov. Koledar pa 50 kom jako priljubljena. Še v st. centov. Koledar ima letos izredno rem kraju so je bili vajeni in je zanimivo vsebino: razprave, potudi tukaj ne morejo pogrešati. vesti, slike, šala, zanimivosti itd. Naročite takoj.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt St., New York City.

NOVE SLOVENSKE PLOŠČE COLUMBIA

NOVE PLOŠČE

10 inches po 75c.

25077F Dolenjska polka
Štajerski Lendler	Vopjaška Godba "Krug"
25078F Dunaj ostane Dunaj, Koračnica
Neverna Ančka, Valček	Vojaška Godba "Krug"
25079F Danici, Narodna pesem
Domače pesmi, Narodne	J. Lausche in M. Udovih, Duet
25076F En let in pol
Ljubca moja — J. Lausche in M. Udovih, duet	
25075F V slovo
Slovenske pesmi	J. Lausche in M. Udovih, duet
25074F Sokolska koračnica
Kde je moja ljubica, Valček	Godba
Hoyer Trlo
12070F V finskih dolinah, Šotla
Na krovu ladije, Valček	Jahrlav Novitetni Kvintet
12069F Lastovki valček
Usmili se me, Valček	Ruski Novitetni Orkester
12072F Spomladni Valček
Sladke vijolice, Valček	Ruski Novitetni Orkester
25071F Ščeljska koračnica
Regiment po cesti gre (s petjem)	Hoyer Trlo
25043F Polka štajerska
Ti si moja, Valček	Hoyer Trlo
25065F Samo še enkrat, Valček
Ven pa not, Polka	Hoyer Trlo
25059F Jaka na St. Clairu, Polka
Clevelandski valček	Hoyer Trlo
25072F Štajerska
Moj prijatelj, Polka	Moški Kvartet "Jadran"
25073F Zakaj svetlobe
Zveličar se rodi	Moški Kvartet "Jadran"
25047F En starček je živel
Sijaj solnce	Moški Kvartet "Jadran"
25046F Ljubec in pomlad
Slovensko dekle	Moški Kvartet "Jadran"
25049F Zadoljni Kranjec
Prišla bo pomlad	Moški Kvartet "Jadran"
25048F Dolenjska
O mraku	Moški Kvartet "Jadran"

VSAKI POŠILJATVI PRILOŽIMO 300 IGEL BREZPLAČNO

Manj kot šest plošč se ne pošlje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

POTRATNEŽ je človek, ki je preživel svoje boljše dni.

VLAGATELJ je pa mož, ki lahko pričakuje lepše bodočnosti.

VLGAJTE pri nas in pustite pripisovati Vašemu računu obresti po 4%.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

